

TLAČOVÁ SPRÁVA č.8 - sezóna 2017/2018

S dôrazom na herecké výkony

Režisér Lukáš Brutovský o premiére Uja Váňu v Košiciach

Nová inscenácia hry Antona Pavloviča Čechova Ujo Váňa, ktorá bude mať premiéru v piatok 17. novembra o 19:00 v Historickej budove Štátneho divadla Košice, je aj režisérskym debutom mladého slovenského režiséra Lukáša Brutovského v košickom divadle. Hovorili sme s ním o jeho častom stretávaní sa s ruskou klasikou, ale aj o tom, aký bude nový košický Ujo Váňa.

Vo vašej režisérskej práci sa často zameriavate na ruskú klasiku. Čím vám dramatická tvorba autorov ako Ostrovskij, Tolstoj či Čechov učarovala?

Asi tým, že v celej svetovej dramatiky má tá ruská zvláštne postavenie. V krátkosti by sa to dalo charakterizovať tak, že ruskí dramatici majú svojskú groteskno-realistickú optiku, ktorou nazerajú na človeka a v iných kultúrach tento typ pohľadu na ľudí a na život tak často nenachádzame. Nie je to videnie čierno-biele, nie je to videnie romanticky idealizujúce. Skôr naopak. Sú to také trpké-smiešne vyobrazenia človeka. A mám dojem, že to nám môže byť aj kultúrne blízke.

Pre svoj režisérsky debut v Košiciach ste si vybrali Čechovovho Uja Váňu. Samotný Čechov dal tejto svojej hre podtitul Obrázky z dedinského života. Do akej miery sú reálie ruskej dediny v cárskom režime aktuálne aj pre dnešnú dobu a aké paralely sa dajú nájsť?

Snažili sme sa zbaviť našu inscenáciu týchto realistických konotácií, nezobrazujeme vidiek, už vôbec nie ruský. Pokiaľ ide o pocit provinčnosti, ktorý je v hre prítomný, tak s tým sa stretávame mnohí na Slovensku. Nielen v Košiciach, ale aj inde. A týka sa to aj divadla. Naša inscenácia chce byť tak trochu aj o otázkach o zmysle divadla. S pocitom provinčnosti, vyhorenia, straty zmyslu či odstrčenosti sa stretávajú aj mnohí divadelníci. Pod tým vidiekom si ja osobne nepredstavujem len dedinu, ale aj akýsi vnútorný stav.

Čechov písal svoje hry ako komédie, ale zároveň sa sťažoval na to, že z nich pri adaptácii na javisko vznikli melancholické hry, pri ktorých si ľudia poplakali. Ako to teda je? Sú to hry, kde ide smiech cez slzy?

Možno by som to skôr nazval tragikomédiou, pretože tie Čechovove hry sú veľmi tragické práve preto, že sú veľmi smiešne. Často krát dokonca akoby aj vedome trápne. Vyžaduje si to aj istú schopnosť diváka komunikovať s autorom a vedieť pochopiť, že za zdánlivo banálnymi situáciami sa skrývajú trpké osudy ľudí, ktorí sú smiešni v tom ako sami seba vážne berú. V tom je Čechov veľmi ľudský dramatik.

Čím bude podľa režiséra košický Ujo Váňa iný? Prostredím, do ktorého ste ho zasadili? Viem, že je tam istý časový posun aj posun miesta...

Myslím si, že dvomi vecami. Snahou zbaviť Čechova akéhokoľvek dekorativizmu a popisnosti. Snažíme sa naozaj o veľmi čistú inscenáciu s dôrazom na herecké výkony, ktoré verím, že vystúpia do popredia. A tento rozmer často až veľmi osobnej výpovede

hlavných predstaviteľov na čele so Stanom Pitoňákom by mohol byť niečím, čo bude pre inscenáciu príznačné. A zároveň by mohol byť tým, čo u divákov zarezonuje osobnejšie.

KTO JE LUKÁŠ BRUTOVSKÝ

Rodák z Krompách (1988) absolvoval bilingválne gymnázium v Poprade a divadelnú réžiu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, v ročníku režiséra Petra Mikulíka. Už počas štúdia na VŠMU zarezonovali jeho inscenácie ruskej klasiky *Smrť Tarelkina*, *Výnosné miesto* a *Letní hostia*, ktoré hosťovali na niekoľkých medzinárodných divadelných festivaloch (Bratislava, Praha, Brno, Moskva) a získali viacero ocenení. Slovenská kritika nominovala v roku 2012 inscenáciu *Výnosné miesto* na divadelné ocenenie DOSKY v kategórii Najlepšia réžia sezóny a Objav sezóny. Po absolvovaní magisterského štúdia pokračoval v doktorandskom štúdiu, kde okrem iného pedagogicky viedol zahraničných študentov. Spolupracuje s viacerými slovenskými a českými divadlami (Bratislava, Nitra, Martin, Brno, Kladno, Praha). V roku 2014 sa stal laureátom ceny českých *Divadelních novin* za najlepšiu réžiu sezóny za inscenáciu *Maryša* v brnianskom HaDivadle. Od roku 2015 je umeleckým šéfom v Slovenskom komornom divadle v Martine. Lukáš Brutovský je reprezentantom najmladšej generácie súčasnej slovenskej réžie. Pri výbere titulov sa zameriava na svetovú, predovšetkým ruskú klasiku. Súčasnej dráme sa skôr vyhýba a režíruje ju len sporadicky (*Praporky ve větru*, Městské divadlo Kladno, 2013). Práca s klasickým textom a jeho výrazná interpretácia ústia u Brutovského do čistej estetickej formy a dôsledne vystavaných situácií, mnohokrát s antiiluzívnymi prvkami a viditeľne precíznou hereckou prácou. V scénografickom minimalizme Brutovského réžii sa herec sústreďuje na seba a charakter postavy vytvára v maximálne kladených nárokoch. Brutovský sa nespolieha na javiskovú imagináciu dotváranú hudbou či náročným výtvarným riešením. Význam tlmočí prostredníctvom herca a zastáva názor, že človek (divák) sa v prázdnej scéne môže viac sústreďiť na človeka (herca).

14.11.2017

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR